

I perioden 3.2 – 31.3 2016 havde jeg et ophold på Det Danske Institut i Athen for at lave en oversættelse af den antikke græske forfatter Xenophons monografi *Rytteranføreren*. Værket er det ene af Xenophons to værker om det athenske rytteri og omhandler, hvordan en rytteranfører bør lede rytteriet i krig og i fred. I værket optræder ret præcise beskrivelser af rytteriets rolle under Panathenæeroptoget med beskrivelser af flere kendte steder og stednavne, og vi får på den måde ikke kun et indtryk af det athenske militær, men også et topografisk billede af Athen i klassisk tid. Opholdet på instituttet var derfor meget anvendeligt for mig under oversættelsesarbejdet, fordi jeg udover arbejdsro også kunne studere de topografiske placeringer af de steder i Athen, som Xenophon omtaler. Man får dermed et indtryk af, hvordan rytteriet har bevæget sig under de forskellige processioner, bl.a. under Panathenæeroptaget, som det athenske rytteri er indgået i. Mit arbejde var på den måde dels filologisk oversætterarbejde, dels arkæologisk monumentarbejde, og under opholdet havde jeg derfor en enestående lejlighed til at studere samspillet mellem filologisk og arkæologisk materiale. I den forbindelse var det af særlig interesse, at det athenske rytteri netop er afbilledet på Parthenonfrisen, der viser visse øvelser, som Xenophon omtaler i sin tekst.

Resultatet af opholdet var, at jeg fik jeg oversat hele teksten suppleret med en indledning. Teksten vil i første omgang udkomme i en elektronisk udgave i tidsskriftet *Aigis* på Københavns Universitet, hvor interesserede kan kommentere mit arbejde. Herefter vil oversættelsen blive trykt i en papirudgave sammen Xenophons anden tekst om det athenske rytteri, *Om ridekunsten*, som jeg tidligere har oversat. Ingen af de to værker har i øvrigt tidligere været oversat fra græsk til dansk, formentlig fordi de to værker i kraft af emnet falder uden for den normale kanon af antikke græske værker. Ikke desto mindre indeholder værkerne interessante oplysninger om både athensk topografi, athensk militær, forholdet mellem leder og menige, og hvilke problemer dette kunne medføre. Ikke mindre interessant afspejler de to værker tydeligt forfatterens psykologiske indsigt i dette forhold, og spændende overvejelser om, hvordan en god leder er, ikke kun i militær henseende, men generelt.

Jeg vil gerne takke Det Danske Institut i Athen for at have givet mig denne gode mulighed for at oversætte Xenophons tekst *Rytteranføreren* og beskæftige mig generelt med emnet under mit ophold. Jeg håber meget snart at kunne gengælde dette med en udgivelse.

Venlig hilsen Rasmus Gottschalck